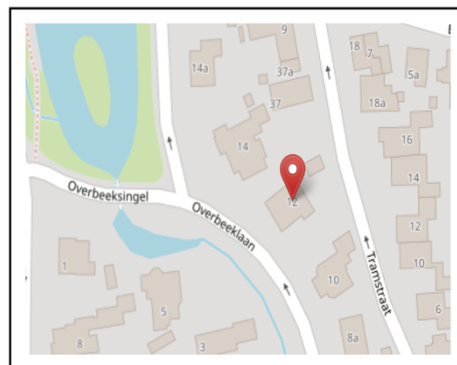

Villa
Overbeeklaan 12
6881 HG Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000363
Inschrijving register 15 december 2008
Kadastrale aanduiding Velp I 1329

Historie en ligging:

Deze markant gelegen monumentale villa werd ca. 1903 ontworpen door de architect W. Honig en behoort tot de vroegste bebouwing van het villapark Overbeek. Het exterieur van de villa vertoont invloeden van de voor de periode 1900-1910 karakteristieke overgangsarchitectuur waarbij met name in detaillering van de boogvelden boven de vensters sprake is van invloed van de Art Nouveau.

Het pand wordt omgeven door een tuin die van de weg gescheiden wordt door een ijzeren spijlenhek. De villa is vanwege de situering in de zichtas van de Overbeeksingel en beeldbepalend voor dit deel van het villapark.

Het villapark Overbeek werd in 1901 aangelegd op het landgoed van het in de 18de eeuw na een brand herbouwde landhuis Overbeek. De barokke tuinaanleg was in 1800 vervangen door een park in landschapsstijl. Het landgoed werd in 1900 te koop aangeboden en op 21 juli 1901 werd het landgoed met huis verkocht voor f 150.000,-. De koper was de o.a. door W. Honig op 15 december 1900 opgerichte NV Villapark 'Overbeek'. Honig was een succesvol architect die in Velp en omgeving werkzaam was en middels het villapark tevens een manier zag om zijn praktijk uit te breiden. Honig was later o.a. gemeentopzichter en lid van de gemeenteraad en tevens in 1903 betrokken bij de aanleg van het villapark Schonenberg. Het in de traditionele landschapsstijl uitgevoerde ontwerp werd gemaakt door de bekende landschapsarchitect Hugo A.C. Poortman (1858-1953) en was gebaseerd op de Hollandse villaparken zoals het door Springer ontworpen villapark Duin en Daal in Bloemendaal. Er werden vijf nieuwe wegen aangelegd en de gracht rond het huis werd vergraven tot een centrale waterpartij met watervalletjes, rots partijtjes en een eiland met muziektent. De oude bomen werden zoveel mogelijk gespaard. In de eerste drie meest succesvolle jaren werden de villa's in eigen beheer gebouwd en ontworpen door Honig. Later werden de villa's ook door andere architecten ontworpen. De vroegste bebouwing in het villapark kwam tot stand aan de Overbeeklaan en het begin van de Boulevard. Het huis Overbeek werd na een aantal mislukte pogingen om het landhuis te behouden als postkantoor of gemeentehuis in 1906 verkocht aan de bouwmaatschappij 'Westerkwartier' uit Amsterdam om gesloopt te worden. Door het terrein werd vervolgens een weg aangelegd die het in het verlengde lag van de Vijverlaan.

Plattegrond en opbouw:

Het pand in baksteen optrokken pand heeft twee bouwlagen onder een samengesteld dak gedekt met rode muldenpannen. Het pand heeft in de kern een vierkante plattegrond die verlevendigd wordt door een uitspringend geveldeel aan de voorzijde en een aan de rechterzijde alsmede door een serre. De gevels worden afgesloten door een geprofileerde bakgoot op klossen. Op het dak staat een bakstenen schoorsteen.

Het pand heeft een omlopende plint van zwarte baksteen. Tussen de begane gronde en de verdieping is sierband van groen geglaazuurde baksteen aangebracht die ter hoogte van de verdiepingsvensters naar boven buigt en onder de lekdorpels doorloopt. Voor de dagkanten van de vensters is gebruik gemaakt van groen geglaazuurde baksteen. Het merendeel van de

vensters wordt afgesloten door blinde elipsbogen. Deze bogen zijn voorzien van zandstenen aanzet- en gedecoreerde sluitstenen. De boogvelden waren voorzien van een verdiept liggende Art Nouveau decoratie. De verdiept liggende vlakken zijn echter in meer recente tijd opgevuld zodat deze fraaie en voor het exterieur belangrijke decoratie nauwelijks meer zichtbaar is. De ramen zijn deels vernieuwd. De ingang van het pand bevindt zich in de linkerzijgevel.

Voorgevel:

De asymmetrisch ingedeelde voorgevel heeft twee traveeën waarvan de door een klokgeveltje afgesloten linke travee naar voren springt. Deze travee heeft op de begane grond een venster met een enkelruits schuifraam met een tweeruits bovenlicht. De verdieping bezit een venster met gewijzigd schuifraam. In de geveltop bevindt zich een kleiner venster.

Oorspronkelijk werd de geveltop bekroond door een ingesnoerde spits. De huidige beëindiging met plat dak is na de verwijdering van de spits aangebracht. In de korte zijde rechts bevindt zich een balkondeur of gedeeltelijk dichtgezette balkondeur(?).

De rechtertravee bevat op de begane grond een serre met een bovengelegen balkon. De serre heeft gesneden stijlen, ramen met bovenlichten en paneelvullingen. Tussen de bovenlichten en de geprofileerde daklijst bevinden zich kleine panelen met een fraaie verdiept liggende decoratie. Het balkon heeft een eenvoudige houten balustrade. De verdieping heeft dubbele openslaande balkondeuren met een tweedelig bovenlicht.

Linker zijgevel:

Deze gevel is asymmetrisch ingedeeld en heeft nagenoeg drie traveeën. De linker travee bevat op de begane grond een venster met een stolpraam en een tweeruits bovenlicht. De midden travee bevat de ingang alsmede twee vensters die het trappenhuis verlichten. Op de begane grond bevindt zich een door een blinde segmentboog afgesloten deur met door blinde rondboogjes afgesloten zijlichten. Op de tussenverdieping is een stolpraam aangebracht waarboven zich een enkelruits bovenlicht bevindt. Geheel boven een door een rollaag gesloten venster met een stolpraam met een bovenlicht dat hier voorzien is van een vulling met gekleurd glas-in-lood in Art Nouveau trant voorzien is. De rechtertravee heeft op de begane grond een venster met een enkelruits schuifraam met een tweeruits bovenlicht. De verdieping heeft een gewijzigd T-schuifraam met een tweeruits bovenlicht.

Achtergevel:

Deze asymmetrisch ingedeelde gevel van drie traveeën bevat sporen van diverse wijzingen en verbouwingen. Voor de midden travee is een brandtrap geplaatst die verschillende niet oorspronkelijke deuren op de verdieping en zolder verbindt. De vensters bevatten merendeels vernieuwde ramen.

Rechter zijgevel:

De asymmetrisch ingedeelde gevel heeft twee traveeën waarvan de rechtertravee risaleert. Deze travee heeft op de begane grond dubbele openslaande tuindeuren waarboven zich een tweeruits bovenlicht bevindt. Binnen bevinden zich deuren met panelen. De verdieping heeft een venster met een stolpraam. In de korte zijde van de uitbouw bevindt zich links op de begane grond een smal venster met een enkelruits schuifraam. De linke travee heeft op de begane grond een venster met een enkelruits schuifraam en een tweeruits bovenlicht. De verdieping heeft een venster met een T-schuifraam en een tweeruits bovenlicht.

Interieur:

Het interieur bevat o.a., een met wit marmer belegde gang, een oorspronkelijk trappenhuis

met een gesneden trappaal, paneeldeuren met geprofileerde omlijstingen, marmeren schoorsteenmantels en enige rijk geornamenteerde stucplafonds.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de situering in de zichtas van de Overbeeksingel is het pand beeldbepalend voor dit deel van het villapark (situeringswaarde).
- als onderdeel van de villabebouwing van het door de belangrijke landschapsarchitect Hugo Poortman ontworpen villapark Overbeek (ensemblewaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik.
- als vrij gaaf bewaard voorbeeld in de gemeente Rheden van een monumentale villa die invloeden van de voor de periode 1900-1910 karakteristieke overgangsarchitectuur vertoont. Helaas zijn de van een fraaie Art Nouveau decoratie voorziene boogvelden opgevuld (de oorspronkelijke toestand valt echter eenvoudig te herstellen).
- vanwege meerdere waardevolle interieuronderdelen.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1a, 1c, 1d, 2a, 2c en 2d. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorgevel en linkerzijgevel – 2016. Foto: Cees Alberts / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND